

Alta cultura descafeïnada: l'art contemporani entre notorietat i crítica

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/09/2019 - 12:19 | Última modificació: 11/02/2026 - 17:58

Com l'art i la cultura naveguen entre popularitat, consum i compromís crític

Poques vegades veiem algú demanar un cafè descafeïnat, però aquest format ha aconseguit un lloc dins del consum habitual, tot trencant amb la tradició. Alguns crítics consideren que l'art contemporani segueix un patró similar: guanyar presència i visibilitat a costa de perdre força crítica i política. Quin és, doncs, el preu que paga la cultura per ser més popular?

Al llibre *Alta cultura descafeïnada. Situacionismo low cost y otras escenas del arte en el cambio de siglo*, Alberto Santamaría analitza com molts artistes dirigeixen la seva obra cap a dues destinacions: l'exterior, per assolir notorietat entre públics amplis i mitjans de comunicació; i l'interior, dins del món de l'art institucional, incloent galeries, museus i organismes oficials. Santamaría defineix aquest fenomen com un "situacionisme low cost", on l'art es torna més lúdic i accessible, però sovint allunyat de la seva funció crítica i política original.

El llibre connecta amb [En los límites de lo posible. Política, cultura y capitalismo afectivo](#) [2](2018), on l'autor assenyala que la cultura s'ha convertit en un "objecte buit", fàcilment reomplible segons els criteris del sistema neoliberal. Amb un to crític i irònic, Santamaría mostra com l'activisme cultural s'apropia de les formes crítiques de l'art per generar un tipus de pràctica artística consensuada i políticament "desehabilitada", tot servint-se de la cultura de masses per generar oportunitats en altres mercats.

Recentment, l'autor ha aprofundit aquestes qüestions en una [entrevista](#) [3] amb Ctxt, insistint en la necessitat de "fer de l'art una pràctica crítica que travessi els models marcats per la pròpia institució". El llibre és un recorregut dens però amè que combina crítica, ironia i narració, convidant a reflexionar sobre la doble direccionalitat de l'art: ser accessible i digestible pel públic general, i alhora recuperar el rerefons crític i polític que ha anat perdent.

Aquest llibre està registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C](#) [4][ERCles](#) [4].

Categories: Llibre

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: participació cultural

• [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/altacultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://www.akal.com/libro/en-los-limites-de-lo-posible_35661/

[3] <https://ctxt.es/es/20190911/Culturas/28263/alberto-santamaria-el-ministerio-alta-cultura-descafeinada-entrevista-andres-carretero.htm>

[4] <http://cercles.diba.cat/>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/8068>